

שבויימלחמה. בנוסף, קבלו על כך ש' המזון המוגש להם דל מן המקובל בבתי סוהר אחרים. על כך שהצפיפות בתאיהם בלתינסבלת (30 אסירים בתא של שיבעה מטרים מרובעים, לטענתם), ושהם כלואים בתאיהם יותר מ-22 שעות ביממה.

האסירים התאחדו! דרישות דומות הועברו כבר לא אחת בעבר מכלא אשקלון, אחד מבתיהכלא התוססים וה"קשים" ב' ארץ, כהגדרת מנהלו דויד דיסטלפלד. אולם מדיניות הממשלה היתה שלא להכיר ב' מחבלים הכלואים כשבויימלחמה, תוך ניצול סעיף באמנת ז'נבה המבטיח מקום לספק בכל הנוגע להגדרתו של שבוי-מלחמה כאשר אין בנמצא גורם רישמי התובע הכרה כזו.

על שאר דרישותיהם של האסירים טענו אנשי נציבות שירות בתי הסוהר, כי אלה הם "תנאים רגילים של אסיר". לטענתם, אין האסירים הביטחוניים מקופחים בהשר וואה לאסירים אחרים, ישראלים.

האסירים הביטחוניים ככלא אשקלון לא הסתפקו בתשובות אלה. כך החלה ישיבת הרעב הארוכה ביותר בתולדות בתי הסוהר בארץ. כל האסירים הביטחוניים, 372 במספר, לא יוצא-מ'הכלל. המהווים מרבית אוכלוסיית הכלא, סירבו לגעת במוזן ש' הוגש להם.

ההוראות הראשונות שהורדו מנציבות בתי הסוהר בירושלים קבעו שיש לשמור את השבייה החמורה בסוד. אולם השמועה עברה מפה לאוזן, וכן הגיעו ידיעות כי אל השובתים באשקלון הצטרפו קבוצות רבות של אסירים ביטחוניים בבתי-כלא אחרים. **למה מפתירים אותם?** כשגברה הסכנה כי אסירים יתעלפו, יאבדו את הכתם או אפילו יגועו מרעב ומחולשה, לא יכלה עוד הנציבות להעלים את דבר השבייה. צוותים רפואיים הגיעו לכלא אשקלון אחרי שהשבייה נכנסה לשבוע השני שלה. אנשי צוותים אלה החלו מזינים את שובתי-הרעב באמצעות צינוורות-זונדה, וככל שחלפו הימים רב מיספר האסירים שנוקדו להזנה נזולית. סידרי המישימה ככלא אשקלון רפו, וסוהרים רבים נאלצו לסייע לאנשי הצוותים הרפואיים לבצע את הטיפולים באסירים. בבתי-הכלא האחרים הצטרפו קבוצות חדשות של אסירים ביטחוניים לשבייה מדינית, הן בלחץ הבריחה והן בעיקבות השמועה על השבייה. במקביל, כחודש לאחר פרוץ השבייה, נפוצו שמועות בחוצות שכם, ברחון ועזה על מותם של אחדים מהאסירים. ראש עיריית עזה, ראשד אי-שאווה, אף פנה למימשל הצבאי בעירו וביקש לברר את השמועות על מותם של 10 אסירים לפחות. השמועות גרמו, עד מהרה, תסיסה מסוי כבנת ברחוב הערבי, בעיקר ברצועת עזה. כשבע השנים של חודש ינואר נערכה בעזה הפגנת-ההודעות גדולה עם האסירים השבי' תים, שבמהלכה צרו נשים, קרובות-מישמה של אחדים מן האסירים השובתים, על בניין עיריית עזה.

מישפחות שהגיעו לאשקלון לבקר אצל קרוביהן הכלואים לא יכלו להיפגש איתם ולו גם לשיחה קצרה. הסכנה של ההגלת הכלא: "האסירים אינם רוצים להיפגש עם בניימישפחותיהם".

"אני בטוחה שתנהלת הכלא הסתירה מאיתנו אנשים שמתו באמת", טענה אמו של אחד האסירים הביטחוניים, שהפגינה וצעקה בחצר הכניסה בחזית הכלא, משלא התאפשר לה לראות את בנה. בביקורה לפני כשבועיים.

החשאיות נמשכת. בכלא עצמו היו אסירים שנשברו, אלה נלקחו במהירות על ידי הסוהרים לאגפים נפרדים. עם בודוד מעל חזיהם שהמשיכו בשבייה, אולם גם מרביתם של אלה, לאחר ימי-מנוחה אהדים וארוחות כסידור, חזרו לשבות והותירו לאגפים הרגילים. בכלא אשקלון, לדיברי המקומים, ממשכים עתה בשבייה לפחות 100 אסירים ביטחוניים.

בבתי-הכלא האחרים היה דיכוי השבייה קל יותר, בעיקר מאחר שהיא לא הקיפה את כל אלה שאינם אסירים ביטחוניים. אולם גם בכלא באר-שבע, שאליו הועברו כמאה אסירים מכלא אשקלון בשבועות האחרונים נמשכת השבייה, אסירי בתי-הקטן יותר.

הפירסומים הרישמיים קבעו כי השבייה בכלא אשקלון נסתיימה אחרי 35 ימים של סירובם של מרבית האסירים הביטחוניים לאכול. אולם נראה כי היא נמשכת באותה חשאיות שבה החלה — גם בכלא אשקלון, שעקב העברות של אסירים ממנו נתמעטה

קורבן פרידה ובעיה * הפיתרון היחידי —

קורבן אבינון — מוות בצוותא

הוריה כימעט שלא היתה שליטה על מעשיה. בגיל 16 התאהבה בעציר מבני-מינה בשם דויד פרידה. כעבור זמן קצר נישאה לו, והשניים עברו להתגורר ב' מושבה. אך הנישואין לא עלו יפה, ובגרי הזוג הירבו לריב. כעבור שנה חזרה מרגרט אל בית הוריה באשדוד, אך ריש' מית לא התגרשה מעולם.

ואו אירעה ההיכרות עם אלברט, ש' הביאה בעיקבותיה אהבה לזוהרת שלא ידעה גבולות. בשל התנגדות בניימיש' פחתם, של שני הצדדים, לרומן נאלצו השניים לעזוב את אשדוד ולגדוד ברחבי הארץ.

בתחילה לא ידע אלברט שמרגרט עדיין נישאה באופן רישמי. הוא תכנן לשאתה לאישה ויחד עימה חשב לעבור למינצפה רמון ולפתוח דף-חדש בחייה. אלא ש' המציאות לא היתה כה רודה. בעלה של מרגרט, שהוא בעל עבר פלילי ידוע כבחור אלים, החל לוחץ עליה לעזוב את המאהב. על גט לא הסכים כלל לדבר.

באחרונה היו אלברט ומרגרט בחיפה, ולפני שבע הוחתמה הצעירה מכות נמרצות ונזקקה לטיפול רפואי. אולם היא סירבה להתלונן במישרה, ומקורביהם של בני הזוג יודעים לספר, שהיה זה בעלה, או שליחיה, שהיכוח מתוך מטרה לשכנעה להיפרד מאלברט.

רומן בני עתיד. אלברט החל מבין שהרומן חסר-עתיד, אך לא יכול לנתק עצמו מעל אהובתו ית-התואר. במינצפה-רמון התאכנסו השניים בבית מישפחת לוי, ידידיו של אלברט.

הנסיעה למינצפה-רמון המבודדת היתה, כנראה, ניסיון אחרון של השניים להימלט מאוימי הבעל הקנאי. ליתר בטחון הצט' ייד אלברט בנשק חם, בתיקוה שבשעת צרה יוכל להגן על עצמו ועל אהובתו. האידיליה כבר לא היתה כה מושלמת. כאשר הביק אלברט שהסתבך באהבה חס' רת-תכלית, החל מטיח האשמות במרגרט. המתחיות בין השניים גברה עד-כדי-כך שמארחיהם דרשו מהם לעזוב את ביתם. על רקע זה אירע הלידה הגורלי.

ביום החמישי שעבר יצאו בני מישפחת לוי מן הבית והותירו בו את אלברט ו' מרגרט לבדם. כעבור זמן קצר התפרץ

אוכלוסייתו, וגם בין קבוצות של אסירים ביטחוניים בבתי-כלא אחרים בארץ. השבוע עומדת להיערך מול בניין הכנסת בירושלים הפגנה, שאורגנה על-ידי ועד הסטודנטים הערבים באוניברסיטה העיבי רית, כדי למהות על הנעשה בבתי-הכלא שבהם מוחזקים אסירים ביטחוניים. מתארגנות גם פעולות אחרות שתכליתן לעורר את דעת-הקהל, בעיקר בחו"ל, למתרחש בבתי-הכלא לאסירים ביטחוניים בארץ. המילה האחרונה בפרשה זו עדיין לא נאמרה.

פשעים

רוניאו ויליה מאשדוד

צרות מת-מיקוקע שמו קץ לחיי הנאהבים בקן האהבה שבמצפה-רמון — מי רצח את מי?

צורר-הכדורים שנורה ממחסנית הי' עוון, החריד את שלוות הליל המידיב' רי. בעיירה הנידחת מינצפה-רמון רגרי לים לשמוע קולות-ירי, מאימוני צה"ל ב' איזור, איש מתושבי המקום לא ייחס חשיבות מיוחדת לצלילים המוכרים. הצרור הגורלי האהבן וצורר-כדורים נוסף, שנורה כמה דקות מאוחר יותר, שמו קץ לסיפור-אהבה קצר וטראגי, שתחילתו באשדוד כרומן לוהט וסופה בשבוע שעבר, בנסיבות שעדיין רב בהן הסתום.

כדי להבין את אירועי אותו ליל-דמים במינצפה-רמון, יש לחזור ארבעה חודשים לאחור, ליום שבו החלו אלברט ("בבר") אבינון ומרגרט פרידה (דהן) לצאת זה עם זה. עד אותה עת היה אלברט בן 25' ידידה הצמוד של לוי, אחותה היפה בת 21', של מרגרט. השניים אהבו, ואף רקמו תוכניות משותפות לעתיד. אלא ש' תוכניות לחוד, למציאות לחוד. לפני כ' האבינע חודשים נזח אלברט את לוי לטובת אחותה הצעירה, או אף לא שיער עד כמה תהיה התפתחות זו גורלית לגביו.

אלברט עלה לישראל בשנת 1963, אפי-צפון-אפריקה, והמישפחה בת תשע הנפ' שות (שלושה אחים וארבע אחיות) התייש' בה ברובע א' באשדוד. עם תום לימודיו בבית-הספר היסודי בעיר, החליט אלברט לצאת לעבודה. בין השאר עבד בעבודות-עפר בסניג, אצל קבלן במינצפה-רמון. ל' צה"ל לא גויס. בהיותו בן 19 נשא אשה נערה פתח-תיקונית בשם איוט (יוכבד) ולזוג, שהתגורר באשדוד, נולדה הבת לינדה. אלא שהנישואין לא עלו יפה, ולפני שלוש שנים התגרשו השניים. איוט שבה לגור בשכונת עמישב בפתח-תיקוה.

שניחים של הבעל. גם מר' גרט נישאה בגיל צעיר. הנערה, ש' יופיה היה מפורסם בשכונתה — שכונת אשטרום באשדוד — ומחוצה לה, עלתה עם הוריה והמשת אחיה ממרוקן בשנת 1966, בהיותה בת תשע. היא היתה נערה מפותחת מכפי גילה, וכבר בגיל 13 נאלצה אימה לכלוא אותה בבית על-ימנת למנוע ממנה לצאת עם בחור מבוגר ממנה. אך המיקרה הגיע לידיעת המישרה והתאם, עליוה, נשפטה ונקנסה.

מרגרט המשיכה לצאת עם גברים, ולי' בחתונתם.

אלברט לבית השכנים, כשהוא אחוז היס' טריה. השכנים ביררו מה קרה והועיקו את המישרה. אלברט עצמו חזר לדירה, ומירר בככי. עוד לפני שהספיקו השוטרים להגיע לדירה החליט, כנראה, שחיייו ללא אהובתו אינם חיים, נטל את העוון ושם קץ לחייו.

כאשר פרצו השוטרים ואנשי המישרי האורחי לדירה ומצאו בה את אלברט כשהוא פצוע פיצעי-מוות, שוכב על הי' עוון, מחבק את מרגרט המתה ומפרפר פירפודים אחרונים.

הידיעה היכתה את שתי המישפחות בהלם. "אמרנו לו שלא ייגרר אחריה, כי היא אשה נשואה", קוננה אחותו של אלברט, אביו, שהתאלמן זה לא מכבר, סירב לעכל את הבשורה.

בבית מישפחת דהן ישבה אחותה של מרגרט, לוי, כשהיא מטושטשת מסמ' הארבעה שהורקו לה. היא היתה המומה לחלוטין.

"היא היתה חתיכה לא רגילה", מילמל בעל המינון הסמוך, "חבל שהלכה."

אסונות

מלכודת המוות

שריפה אחים פעוטים מצאו את מותם ברדיקה ברפת.

המישרה טוענת: "תאינה"
האב השכוד זועק: "הצתה!"

הכבאים פרצו את הדלת בכוח. לעיניהם נגלתה גוויית תינוקת חרוכה, שנחה ב' מיטת-ברזל קטנה. היתה זו זחידם בת המם, ומייד גילו בתוך העשן הסמיך גווייה נוספת, על ריצפת החדר הקטן. זה היה אחיה של התינוקת, מוסה בן הי' ארבע. גווייתו השרופה כימעט לחלוטין של הילד היתה מכוסה בסמרטוטים, גלחות-פלסטיק וכיכרות-לחם.

מימי צינוורות-הכבוי התערבו בבוק' ו' באשפה, במלבושים השרופים ובצרכי-מזון הדלים שנמצאו בחדר. עוד הכבאים עוסי' קים במלאכתם ואברהם כץ, בעל הרפת בפתח-תיקוה, שבחדר הזעיר הסמוך לה פוצה הדליקה, הודיע כי עליהם לחפש במקום גופה נוספת. במהרה נתגלתה גם גווייתו של עיסא בן השלוש, ילדם השלישי של זוג הברואים עמאש עטאללה בן הי' 23', העובד כפועל-בניין, ואשתו סביחה בת הי' 22, העובדת בגידול פרחים.

אברהם כץ סיפר, כי ראה את הילדים בשעות הבוקר. האש פרצה בסביבות השעה 11 לפנהי-צהריים. כשהוריהם של הפעוטים שהו מחוץ לבית, בעבודתם.

היים יותר אנשיים. עמאש שניסח עזב את כפרם, ג'טר אלי-ירקה, לפני שנים אחדות, כדי, לדבריהם, "למצוא חיים יותר אנושיים במקום אחר בארץ". כך הגיעו לפתח-תיקוה. סכם של הילדים שנשרפו ל' מות עובד כשוטרי מישמר-הגבול בעיר ומתגורר בבית ישן בעיבוריה, ובעל הרפת, אברהם כץ, הורשה לזוג הצעיר להשתמש בחדר הסמוך לה למגוריהם יחד עם ילדיהם. לא היה בהישג ידם למצוא מקום-מגורים הולם יותר, והם הסתפקו בכך.

"אני עדיין חיוב סכום של 5000 לירות בערך לבית-החולים הלי-השומר", סיפר האב השכול, "עבור הטיפול הרפואי ש' נתנו לבת שלנו. שמתה בקיץ שעבר מ' דלקת-ריאות". עתה שכלו ההורים הצעירים גם את שלושת ילדיהם הגותריים.

חוקרי-המישרה טוענים כי סיבת הי' שריפה היתה, כנראה, התפוצצות פרימוס שנמצא בחדר. "נראה שאחד הילדים שחק בכיר במרחב המרכזי של המישרה, אך בפיו של עמאש עטאללה גירסה שונה, בפרימוס לא היה בכלל דלק כבר כמה ימים", הוא אומר. "חוץ מזה, קופסת-הגפרורים היחידה שנמצאה בחדר היתה על ארון, בגובה 1.70 מ'. בחדר לא היה כיסא שעליו יכלו הילדים לעלות כדי להגיע אל הגפרורים." לטענתו, אחרי הדליקה גילה בחדר הבילתיקש שלא נמצאה בו קודם-לכן.

מי נעל אותם? "אני חושד שמישהו הצית את החדר שלנו, עם הילדים בתוכו", הוא ממלמל בכאב. "היה לי סיכסוך עם מישהו, אבל לא התלוננתי עליו במישרה." המישרה גם לא התחשבה, כנראה, בטענתו שהחדר היה נעול כשהילדים נפנים. "בדרך-כלל הם היו יוצאים מהבית, לשחק ב' שדה", הוא אומר, "מי נעל אותם שם?"